EEN VERBONDEN WIJK

EEN VISIE OP

PLEKKEN VAN DE BUURT IN DE G-BUURT NOORD

BUREAU DE HAMVRAAG

In opdracht van
Gemeente Amsterdam

In samenwerking met
Bewonersplatform
G-Buurt United
Kinderboerderij
De Gliphoeve
NoLIMIT
Empowerment Centrum
Tori Oso

IN VOGELVLUCHT

THUIS, KANSRIJK EN VERBINDEND

HET IS 2035...

Ik loop door de buurt en denk: dit is mijn buurt - hier voel ik me thuis. In de binnentuin van de G&G flats gebeurt van alles - *een groepje ouderen gebruikt het stangenpark om te sporten, en het is een drukke bedoening bij de speeltuin met ouders en kinderen.* Ik loop door de onderdoorgang waar net een nieuw community art project te zien is over de roerige krakersperiode in de jaren '70. Bij de parkeerplekken maak ik een praatje met een nieuwe buurtgenoot. En als ik langs de Gliphoeve loop zie ik daar mijn buurjongen die in opleiding is bij het buurtcafé.

Ik word bijna onder de voet gelopen door de kinderen die meedoen aan de spelmiddag. Ze rennen naar de vrijplaats op het Annie Romeinplein waar de middag feestelijk wordt afgesloten. Zelf ben ik onderweg naar het Buurt & Cultuurhuis. Even bijpraten in de huiskamer, en daarna genieten van de dansvoorstelling waar ik al weken naar uitkijk. Hier in G-Buurt Noord zijn al die plekken en momenten met elkaar verbonden. Zo behouden we een buurt waar we niet alleen wonen, maar ook leven, delen en samen groeien.

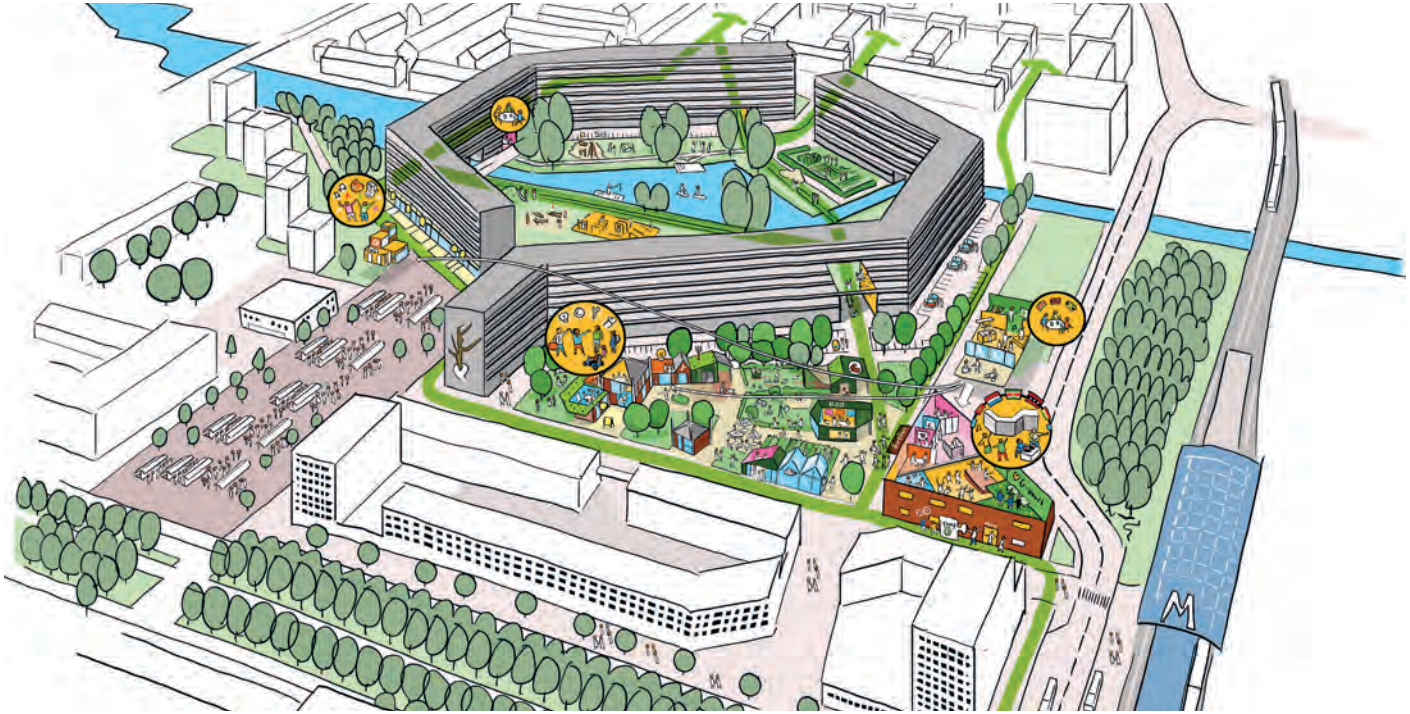

HET KOMPAS

Deze visie vertrekt vanuit gedeelde waarden en concrete behoeften in de buurt. De uitgangspunten vormen het kompas voor ontwikkeling en samenwerking:

Thuis, Kansrijk, Verbindend – we bouwen aan een wijk waar iedereen zich welkom voelt, waar ruimte is voor persoonlijke groei, en waar mensen en plekken elkaar versterken in ontmoeting.

Ontwikkeling vanuit en met de buurt. We versterken wat werkt, en vullen aan met wat nog nodig is. We bouwen voort op het sociale weefsel dat er is, en geven ruimte aan behoeften en eigenaarschap in de buurt.

Samenwerking met lef en loslaten. Huisvesting en programmering grijpen in elkaar, initiatieven delen middelen en versterken elkaar vanuit gedeelde waarden. We durven ruimte te geven aan de buurt. In plek, tijd en organisatie.

We zijn voorbereid op morgen. Met flexibele voorzieningen die meegroeien met de buurt, een duurzame business case en een publieke ruimte die open, uitnodigend en inclusief is.

We erkennen de waarde van **sociale netwerken en hoe we hier gekomen zijn.** De historische en culturele identiteit van de wijk is de brug tussen wat er is, en wat er verandert.

We borgen **verbindingen** op meerdere niveaus en bouwen aan een **sterk netwerk van plekken** die samen het hart van de buurt vormen.

DE VISIE

MET WIE EN WAAROM?

AANLEIDING

De G-Buurt Noord is een wijk met sterke gemeenschappen en veel initiatief. Er zijn veel activiteiten en sociale plekken in de buurt. Tegelijkertijd kent de G-Buurt Noord ook een geschiedenis van tijdelijke oplossingen voor duurzame vraagstukken. En de komende jaren staat de buurt voor grote veranderingen: er komen nieuwe woningen bij, de flats worden gerenoveerd, de samenstelling van bewoners verandert en groeit en de maatschappelijke verwachtingen en behoeften nemen toe.

Vanuit een duidelijke en daadkrachtige visie kunnen maatschappelijke voorzieningen en de buurt meebewegen met deze veranderingen. Vanuit verbondenheid met elkaar en de buurt en geworteld vanuit de geschiedenis en het heden van de buurt. Daarom is er een visie op de maatschappelijke voorzieningen gemaakt. Vanuit de urgentie om nu te handelen en kansen te grijpen. Niet door alles strak te regelen, maar door richting te geven aan een veerkrachtig sociaal netwerk, geworteld in de buurt, dat uitnodigt tot verbinding en actief meedoen. Voor een toekomstbestendige en betrouwbare omgeving waar bewoners zich thuisvoelen en ontwikkelen

IN CO-CREATIE

De visie voor maatschappelijke voorzieningen in de G-Buurt Noord is ontstaan vanuit een gedeeld proces. In opdracht van gemeente Amsterdam, en in co-creatie met Buurtplatform G-Buurt United en de E-buurt, de partijen uit het Empowerment Centrum, Woningcorporatie Rochdale, Pbazo en No Limit Kinderboerderij de Gliphoeve, Tori Oso en We are on the move. In de periode december 2024 t/m juni 2025 is er in verschillende ontwerpbijeenkomsten is samen toegewerkt naar deze

IN PARTICIPATIE

Aanvullend op de ontwerpsessies zijn we de buurt in gegaan om bewoners te spreken. We spraken met 64 bewoners (verschillende leeftijden en achtergronden) op vier verschillende locaties, ontvingen van 30 mensen digitale input en spraken 17 sleutelfiguren uit de buurt in een bijeenkomst. In een aparte expertsessie voor de toekomstvisie van Kinderboerderij De Gliphoeve is met 18 mensen gesproken. In totaal hebben we 129 mensenzo kunnen raadplegen. Daarnaast stonden op diverse plekken in de buurt informatieborden waar men op een eenvoudige manier hun mening konden geven. Via deze verschillende kanalen kregen we aanvullend beeld van de wensen, ervaringen en behoeften van bewoners en gebruikers. Waarop we de visie hebben voortgebouwd.

LEESWIJZER

Deze visie start met een introductie in de context van de buurt en relevante ontwikkelingen. Vervolgens staan we stil bij de locaties en de algemene aandachtspunten die het traject naar voren zijn gekomen. Het tweede deel van het document is de visie zelf. Vanuit de waarden en uitgangspunten. naar de impressie en de toelichting. We eindigen met een routekaart met de belangrijkste mijlpalen.

G-BUURT NOORD

CONTEXT

DE G-BUURT NOORD

De G-Buurt Noord bestaat uit de flats Gravestein en Geldershoofd. En onder andere uit de maatschappelijke voorzieningen NoLIMIT, kinderboerderij De Gliphoeve, Tori Oso en het Empowerment Centrum.

De G-Buurt Noord telt ongeveer 1.770 bewoners, met een grote diversiteit aan leeftijden en culturele achtergronden. Het percentage inwoners t/m 26 jaar ligt gelijk aan het Amsterdamse. Ruim 40% van de inwoners is tussen de 40 en 64 jaar, en er wonen relatief veel alleenstaanden en eenoudergezinnen. De woningen zijn voornamelijk sociale huurapparte menten met een woonoppervlakte tussen de 40 en 60 m².

Sociaal gezien kampt de G Buurt Noord met aanzienlijke uitdagingen. In de G-buurt scoort 65% van de inwoners laag op het SES (sociaal economische score). Werkloosheid ligt hoger dan het stadsbreed gemiddelde, en ongeveer 40% van de huishoudens leeft rond of onder het minimuminkomen. Laaggeletterdheid en beperkte scholingsmogelijkheden komen relatief vaak voor. Ook ervaren relatief veel bewoners gezondheidsproblemen. Mensen zijn niet tevreden met de buurt en de buurtontwikkeling. Ruim een kwart van de bewoners voelt zich ernstig eenzaam, vooral onder ouderen.

DE E-BUURT

De voorzieningen worden door een bredere doelgroep gebruikt. De bewoners van de E-buurt, nu en in de toekomst, zijn daarom ook belangrijk om mee te nemen. De buurten verschillen op zowel sociaal-economisch als waardering voor de woonomgeving behoorlijk. In de E-buurt wonen 2.241 inwoners. Het is een jonge buurt, met 50% van de inwoners in de leeftijd t/m 26 jaar. In de E-buurt ligt het SES boven het Amsterdams gemiddelde. Het wordt ervaren als een kindvriendelijke buurt, er is een goede sociale cohesie en en mensen zijn gemiddeld tevreden met de buurt en de buurtontwikkeling.

In de E- en G- buurten samen zijn er relatief weinig 66+ers (7 en 2% t.o.v. 12%). Er is veel gemeenschapskracht, maar niet altijd zichtbaar voor anderen of in de cijfers terug te zien.

DE G&G FLATS

De G-Buurt Noord maakt deel uit van de Bijlmermeer, een wijk die eind jaren ’60 en begin jaren ’70 werd ontworpen volgens het idee van veel licht, ruimte en groen. De typische honingraatstructuur met hoge galerijflats was bedoeld als een toekomstgerichte woonomgeving.

De oorspronkelijke visie zag de Bijlmer als een plek waar mensen samen konden leven zonder sociale barrières, in een gezonde en groene omgeving. De wijk trok een diverse bevolking aan, onder wie veel migranten die de wijk mede vormgaven. In de zomer van 1974 kraakte een groep Surinaamse activisten bijna honderd leegstaande woningen in de Gliphoeve in G-Buurt Noord.

Ze wilden aandacht vragen voor woningnood en de achterstelling van migranten in Amsterdam Zuidoost. Dit was een krachtig begin van bewonersinitiatief en de strijd voor betere leefomstandigheden en meer zeggenschap. Uiteindelijk werd hun woonsituatie omgezet in reguliere huur.

In de jaren ’90 en daarna is de Bijlmer grondig gerenoveerd en herontwikkeld. De flats Gravestein en Geldershoofd (tot 1984 de Gliphoeve) zijn in de oorspronkelijke architectuur behouden.

In de komende jaren staat er een grootschalige renovatie gepland. Hierbij zullen bewoners permanent of tijdelijk verhuizen. Daarmee verandert de bewonerssamenstelling opnieuw.

G-BUURT NOORD

ONTWIKKELINGEN & OMGEVING

WONEN

Door de renovatie van Geldershoofd en Gravestein, en nieuwbouw in E-Buurt Oost verandert de demografie in de wijk:

- Na de renovatie bestaat de samenstelling van het woningaanbod van Gravestein en Geldershoofd uit ongeveer 40% sociale huurwoningen, 40% koopwoningen en 20% middeldure huurwoningen. Bewoners moeten verhuizen tijdens de renovatie, maar mogen terugkeren. Ook is er de mogelijkheid om binnen de buurt te verhuizen naar de E-Buurt. Of om via stadsvernieuwingsurgentie naar een andere plek te verhuizen. De eerdere verwachting was dat er ongeveer 50% nieuwe bewoners in de flats komen. Deze renovatie is naar planning in 2030 afgerond.

- De geplande nieuwbouw in de E-Buurt Oost voorziet in ongeveer 550 woningen. Waarvan 120 sociale huurwoningen, 274 middeldure huur- en koopwoningen en 138 duurdere woningen. Ook is er een zelfbouwkavel voor een bouwgroep uit Zuidoost die in CPO ongeveer 20 woningen ontwikkelen.

- Het woongebouw Egoli, opgeleverd in 2023, aan de westkant van de E-Buurt is gebouwd door Rochdale. De meeste bewoners komen uit Gravestein en Geldershoofd. Deze voorziet in 80 sociale huurwoningen. Over 5 jaar zijn de renovaties afgerond en is de nieuwbouw in de E-Buurt Oost opgeleverd.

Hiermee verandert de omgeving en de bewonerssamenstelling in de komende jaren. Zowel in de directe omgeving, de G&G flats, als in de E-buurt Oost. Deze nieuwe bewoners gaan zich ook door de buurt bewegen en gebruik maken van de voorzieningen in de buurt.

IN DE OMGEVING

- De G-Buurt Noord is met de metro Ganzenhof is de buurt goed bereikbaar.
- Winkelcentrum Ganzenpoort met de markt op zaterdag op het Annie Romeinplein heeft alles voor de dagelijkse boodschappen en verschillende eethuizen.
- De Ganzenhoefmarkt is elke week drukbezocht. De markt is alleen op zaterdag. Vanuit het buurtplatform G-buurt United wordt nu in samenwerking met het Stadsdeel onderzocht of het plein meer ingzet kan worden voor buurtactiviteiten en evenementen.
- Aan de Bijlmerdreef zitten verschillende gezondheidsdiensten zoals huisartsen en een tandarts en sportschool.
- De buurt grenst aan een bijzonder groengebied. Via het Strandvlietpad en het Ganzenhoefpad ga je direct vanuit de buurt het groen in, in de Bijlmerweide. Daar is o.a. ook een kinderboerderij en vind je de schooltuinen.

G - BUURT NOORD

ONTWIKKELINGEN

Stichting Hoop voor Morgen doet hun voedseluitgifte vanuit de plint bij Geldershoofd. De stichting - vollledig afhankleijk van donaties - voorziet o.a wekelijks honderden gezinnen van een voedsel- pakket. Het is een belangrijke organisatie voor veel huishoudens in de omgeving. Rochdale kijkt met de stichting mee wat de mogelijkheden zijn voor een volgende locatie tijdens en na de renovatie.

- Broedplaats Lola Buitenpost was van 2019 tot 2023 voor veel en diverse bewoners en gebruikers (zoals restaurant Elixir, Radio Mart en de Bijlmerbios) een hele fijne plek. Bewoners noemen deze plek als voorbeeld van een plek die ze missen. Een echte ontmoetingsplek, waar het bruist, waar dingen vrij kunnen ontstaan en synergie de basis is.

- Sinds kort is achter No Limit het Hushu House geopen. Dit is een centraal informatie- en steunpunt voor mensen zonder verblijfspapieren. Een samenwerking van het Rode Kruis, gemeente Amsterdam, NGO's en grassroots organisaties.

- Wanneer de flats gerenoveerd worden maakt Rochdale ook nieuwe bedrijfsruimtes op de begane grond. In totaal 2400 m2, waar het Empowerment Centrum bij zit (800 m2). De komende periode gaat Rochdale kijken hoe die ruimtes het beste kunnen worden ingevuld. De pijlers voor dit programma zijn op eten, ontmoeting en educatie.

Hierbij is een verbinding met het voorzieningenprogramma gewenst. Zodat de invullingen elkaar versterken.

STADSDEEL BREED

Amsterdam Zuidoost is continu in ontwikkeling. Cultureel, sociaal en ook fysiek. Amsterdam Zuidoost krijgt er tot 2040 zo'n 40.000 woningen bij en groeit door naar 180.000 inwoners.

Dit betekent ook dat er nieuwe stadsdeelbrede voorzieningen worden gebouwd. Met name de voorzieningen op het gebied van Kunst & Cultuur en de jongeren zijn relevant. Omdat dit voorzieningen zijn die buurtoverstijgend gebruikt worden. En die ook een druk uitoefenen op de voorzieningen in de G-Buurt. Of die mogelijk al in een behoefte voorzien.

Denk onder andere aan de OBA Next in Kraainest, een leer- en ontwikkelplek waar met een breed aanbod van activiteiten en maatschappelijke partners kansengelijkheid wordt gestimuleerd. Of de Paper Dome in de K-buurt bij de metro gericht op jongeren, sport (o.a. 3x3 basketbal) en activiteiten.

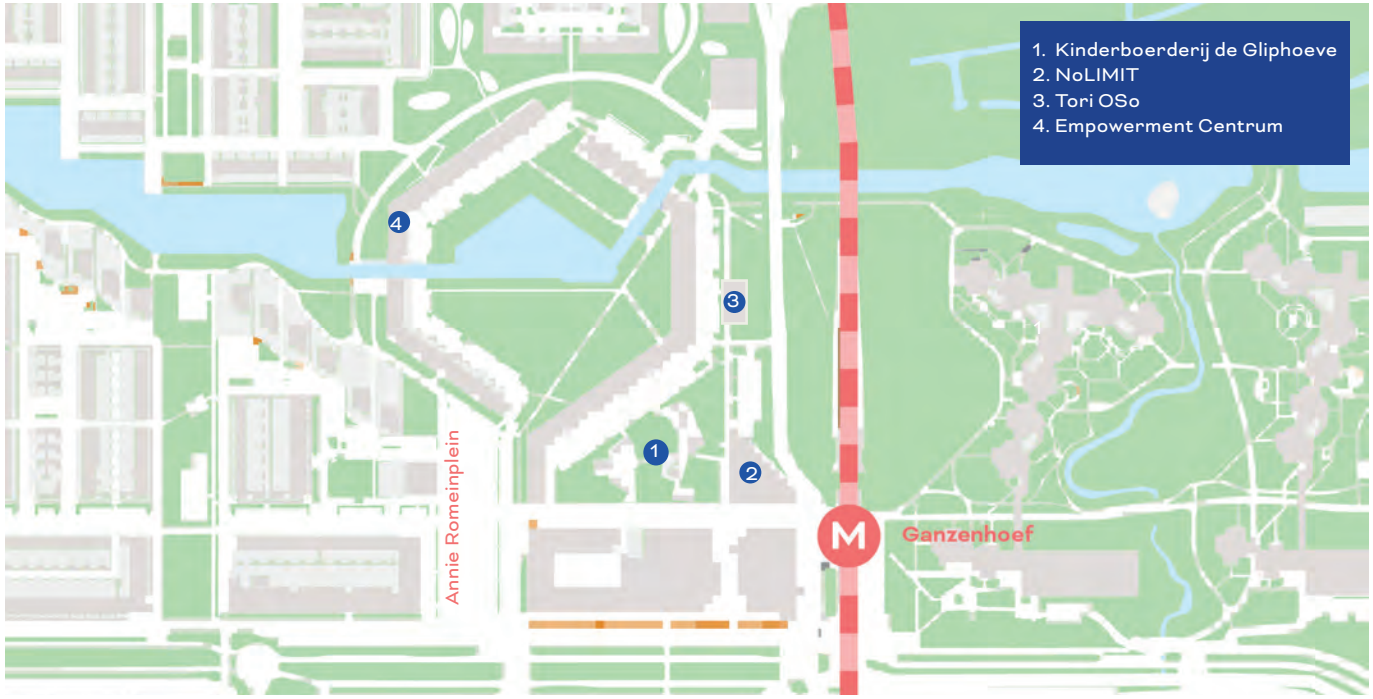

VOORZIENINGEN

KINDERBOERDERIJ DE GLIPHOEVE

LEERWERKBEDRIJF

In de jaren ‘70 ontstond ook de kinderboerderij van Boer Floor. Floor Doll was een bevlogen bewoner die zich over de achtergelaten kippen ontfermde. Hij verzamelde en verzorgde de kippen, en bouwde dit in korte tijd uit tot een kinderboerderij te midden van de hoogbouw bij Gliphoeve. Met deze kinderboerderij had hij ook een hele belangrijke rol in de informele ‘opvang’ van kinderen.

De kinderboerderij van Boer Floor is nog altijd Buurtboerderij De Gliphoeve. Sinds 2009 wordt deze beheerd in de vorm van een buurtboerderij en leerwerkbedrijf door Stichting Werkwijs. Zij huren de locatie en de gebouwen ‘om niet’. Het biedt jongeren en (jong)volwassenen met een afstand tot de arbeidsmarkt de kans om te leren, werken en deel uit te maken van de buurt. Door de open opzet lopen buurtbewoners, dieren, medewerkers en leerlingen elkaar letterlijk tegen het lijf.

De Gliphoeve is een geliefde plek in de G-Buurt Noord, bekend om haar geschiedenis en groene, zorgzame omgeving met dieren midden in de stedelijke wijk met hoogbouw.

De laagdrempeligheid en de mensen maken het succes. Eén van de kinderen die er komt en Boer Birgit als haar held ziet zegt: ”

Alle kids zijn altijd welkom en mogen iedere dag komen helpen, sowieso een heerlijke plek waar alles mag en kan.”

PROGRAMMA

Bij de kinderboerderij is een tweedehands winkeltje en een repaircafé die eens per week open zijn. Ook zit op het terrein pannenkoekenhuis Gansi, dat wordt uitgebaat door chef Angie B. Er zijn samenwerkingen met organisaties zoals Philadelphia, de Raad voor Kinderbescherming en het Orion College. Maar ook de kinderboerderij zelf en buurtinitiatieven verzorgen creatieve workshops en hebben programma bij de Gliphoeve. Onder andere gericht op Natuur- en Milieu Educatie.

De speelplek is door het open karakter altijd toegankelijk voor de buurt. De buurt is altijd welkom om te helpen met de dierverzorging, bijdragen aan het onderhoud of even in de huiskamer te zijn.

UITDAGINGEN

Het terrein van De Gliphoeve is meegenomen in de gebiedsontwikkeling van de Gemeente. Daarmee kan het een impuls krijgen in inrichting en huisvesting. Hier is onder andere voor gekozen omdat er een aantal uitdagingen speelt:

- De kinderboerderij kampt met onduidelijkheid over het eigenaarschap van de openbare ruimte en gebouwen; dit valt nog onder Stadsdeel Zuidoost. Het zou onder Maatschappelijk Vastgoed moeten vallen. Maar Maatschappelijk Vastgoed neemt alleen bestaand vastgoed in portefeuille van een voldoende kwaliteitsniveau. De bestaande opstallen zijn niet van voldoende kwaliteit en toe aan renovatie of nieuwbouw. Door de onduidelijkheden over het terrein worden ook veel meldingen laat of niet opgepakt. Zoals bij rioolproblemen.
- De kinderboerderijfunctie met dieren staat onder druk. Dit heeft onder andere te maken met steeds scherper beleid en regelgeving op het bedrijfsmatig houden van dieren, maar ook op de beperkte middelen en ruimte die er bij de Gliphoeve beschikbaar is. Gemeente Amsterdam werkt aan een nieuw kinderboerderijbeleid dat mogelijk ook invloed heeft op de Gliphoeve.
- Tot slot is het voor de organisatie van groot belang om een stabiel en toekomstbestendig financieringsmodel te vinden. In de huidige situatie is het niet voldoende duurzaam. Met nieuwe ontwikkelingen in de toekomst is dit tegelijk een uitdaging en een kans.

VOORZIENINGEN

NO LIMIT

BUURTHUIS

NoLIMIT is een bekende, inclusieve en zichtbare voorziening van 2000 m2 met een belangrijke integrale programmering en buurtfunctie. Met een mix van functies: ontmoeting, cultuur, werk en ondersteuning. Ook met ruimte voor grotere evenementen en bijeenkomsten vanwege de faciliteiten. Naast de activiteiten wordt bijvoorbeeld ook de laagdrempeligheid van de horeca erg gewaardeerd. De bezoekers komen er graag. Uit de buurt, maar ook breder uit Zuidoost en zelfs daarbuiten.

Voorheen vonden er in NoLimit met name muziek-, dans-, en talentontwikkelingsactiviteiten plaats. Het werd gezien als een cultuurhuis gericht op jongeren, en een hotspot voor nieuw talent. De exploitatie was in deze periode erg ingewikkeld. In de afgelopen zes jaar is de locatie ingericht voor de huidige invulling. Het is nu een goed draaiende voorziening in beheer van Stichting Pbazo. Gemeentelijk Vastgoed is eigenaar. Pbazo is onderdeel van de Sociale Basis voor het stadsdeel en faciliteert o.a. de verschillende buurthuizen. NoLimit heeft een gezonde exploitatie, die bovendien is verweven met andere buurthuizen in Zuidoost.

In het afgelopen jaar is NoLIMIT onder de aandacht gebracht door lokale cultuurmakers als plek voor programmering van muziek, dans en talentontwikkelig. Dit heeft o.a. te maken met het ontbreken van een podium voor talentontwikkeling, en een tekort aan vergelijkbare faciliteiten (studio's, podium en (dans)zalen) in het stadsdeel en de ligging bij de metro.

PROGRAMMA

In de huidige programmering faciliteert Pbazo de vraag. Dat betekent dat het ook kan meegroeien met een veranderende vraag en behoefte. Er is een divers programma, dat wordt verzorgd in samenwerking met veel verschillende sociale, culturele en maatschappelijke partners en initiatiefnemers. Gericht op buurt-, culturele en educatieve activiteiten. Het café bij NoLIMIT is regelmatig open voor ontbijt, lunch en wat te drinken. Vanuit de organisatie is er een perkte eigen (culturele) programmering. Voorbeelden van activiteiten die plaatsvinden in NoLIMIT zijn: taallessen, Jazzcafé, gymnastiek en yoga, dj-academie en huiswerkbegeleiding.

UITDAGINGEN

Met de druk op de kunst en cultuur voorzieningen, behoefte aan meer ruimte voor jongeren en de faciliteiten van NoLIMIT is het van waarde om te zoeken naar een manier waarop NoLIMIT meer plek kan bieden aan een bredere culturele programmering. Met ruimere openingstijden.

De uitdaging hierbij is om een balans te vinden tussen een gezonde exploitatie en een nauwere samenwerking of meer partnerschappen met (een) culturele organisatie(s). Mogelijk kunnen aanpassingen aan het gebouw, entrees en de grote zaal hier ook aan bijdragen.

Dit gesprek zou moeten starten vanuit de functie, de organisatie en exploitatie van NoLIMIT nu, als Buurthuis, en wat er voor nodig is om deze door te laten groeien naar een Buurt & Cultuurhuis. Vanuit het uitgangspunt versterken wat werkt en aanvullen wat nodig is.

Hierbij is het belangrijk om mee te nemen dat beheer en exploitatie van NoLIMIT integraal verbonden is aan de organisatie en explotatie van Pbazo, evenals de meerjarige subside van de Sociale Basis en de andere buurthuizen. Pbazo houdt hier dan ook graag eigen regie over.

VOORZIENINGEN

EMPOWERMENT CENTRUM

VOOR DE FLATS

In 2023 is het Empowerment Centrum (800 m2) in de flat Gravestein geopend. In het Empowerment Centrum zijn Rochdale, Buurtteam Amsterdam, WPI en het WijkActieTeam actief. Op deze plek kunnen bewoners van de de Bijlmerflats Gravestein en Geldershoofd, en breder uit de G-buurt, terecht voor ondersteuning op het gebied van gezondheid, werk en veiligheid. En met vragen over de renovatie en verhuizingen.

Het ontstaan van het het Empowerment Centrum is verbonden aan de integrale aanpak vanuit Rochdale en Stadsdeel Zuidoost voor de G-Buurt Noord. Waarbij het doel is de leefbaarheid, woonkwaliteit en sociaal-economische positie van bewoners te verbeteren. Er is voor het Empowerment Centrum voor 10 jaar een huurcontract afgesloten tussen Rochdale en Stadsdeel Zuidoost.

De samenwerking tussen de organisaties in het Centrum moet leiden tot een vernieuwende schuldenvrije aanpak waarbij de bewoners vóórdat zij verhuizen worden geholpen. Deze aanpak is een samenwerking tussen de bewoners en organisaties.

PROGRAMMA

De plaza is er voor ontmoetingen en gesprekken. In de naastgelegen buurtkamer kunnen bewoners uit de flats Gravestein en Geldershoofd activiteiten organiseren. Deze ruimtes worden beheerd door Pbazo, en geprogrammeerd door een programmacommissie met leden van de bewonerscommissie, Buurtteam, Gemeente en Rochdale. De aanvragen voor activiteiten worden daar beoordeeld.

Verder zijn er verschillende spreekkamers, werkkamers en vergaderruimten die voor de organisaties gebruikt worden. Maar zijn binnen openingstijden ook beschikbaar voor overleggen met bewoners. De gastvrouw is het hart en warme welkom van het Empowerment Centrum. Zij heeft een spilfunctie en is een vertrouwd gezicht.

UITDAGINGEN

Het centrum zou vaker en flexibeler kunnen worden gebruikt, zowel overdag als in de avonduren. Het is nu gericht op de directe bewoners vanuit de flats. Het Empowerment Centrum heeft weinig bekendheid buiten de flats.

Maar G-Buurt kenmerkt zich ook door de sterke buurtinitiatieven die zich over de grenzen van specifieke buurten bewegen. Deze kunnen wel van meerwaarde zijn voor de directe bewoners van de flats.

Het stimuleren van multifunctioneel gebruik maakt de ruimte levendiger en efficiënter, en biedt meer kansen voor bewonersactiviteiten en ontmoetingen. Ook komt het tegemoet aan een behoefte in de buurt. Betere zichtbaarheid van wat er mogelijk is bij het centrum kan een impuls geven.

Niet alle bewoners voelen zich verbonden met de bewonersruimte. Betere zichtbaarheid en meer zeggenschap over de indeling van de ruimte kan hetgevoel van betrokkenheid en levendigheid vergroten.

VOORZIENINGEN

TORI OSO

PRAATHUIS

Tori Oso ('Praathuis of Verhalenhuis' in het Surinaams) is in 2022 geopend op een tijdelijke locatie achter No Limit, de locatie van de voormalige paardenbak van kinderboerderij de Gliphoeve. De initiatiefnemers (groepsmannen van Afro-Surinaamse afkomst) hebben jarenlang doorgezet om deze plek van de grond te krijgen. Als informele plek voor Surinaamse en Antilliaanse ouderen die voorheen veel te vinden waren buiten bij winkelcentrum Ganzenpoort. Het is bijzonder dat het gelukt is. Tori Oso wordt beheerd door Stichting Sociëteit 45Plus.

De tijdelijkheid van de plek is ook de achilleshiel. De locatie is bij wijze van proef toegewezen aan de stichting. Met tijdelijke, jaarlijkse financiering buiten de sociale basis. Op dit moment loopt er een evaluatie over de afgelopen jaren. Het tijdelijke gebouw kent, naast een klein kantoor, één grote caféruimte waarin alles moet plaatsvinden. Dat maakt het lastig om activiteiten tegelijkertijd of na elkaar te kunnen programmeren.

Tori Oso is een combinatie van praathuis, ruimte voor ontmoeting en sociale activiteiten 's avonds. De plek heeft de afgelopen jaren een belangrijke functie ingenomen voor de bezoekers.
Tori Oso geeft een 'thuisgevoel', waar men zich veilig voelt.

Met nieuwe samenwerkingen komen er ook meer andere doelgroepen binnen. Zowel qua achtergrond, man-vrouw en leeftijd.

PROGRAMMA

Overdag - tot 16.00 uur - is er ruimte voor buurtactiviteiten en samenwerkingen met andere initiatieven.Op dit moment voor vrouwengroepen en huiswerkbegeleiding. Vanaf 16.00 uur moet de ruimte vrij toegankelijk zijn voor de vaste bezoekers. Om te ontspannen, een spelletje te spelen en te ontmoeten. Soms wordt dit gecombineerd met voorlichting en op zaterdag met karaoke.
De organisatie zoekt naar vernieuwende samenwerking met buurtinitiatieven en met organisaties als Arkin en Defensie. Voor hen is dit een plek waar zij in contact komen met mensen die zij anders zeer moeilijk bereiken.

UITDAGINGEN

De onzekerheid van Tori Oso als tijdelijke voorziening, afhankelijk van jaarlijkse subsidies, maakt het lastig om een duurzaam en toekomstbestendig model op te bouwen.

De locatie waar Tori Oso nu op staat, is nog onderdeel van het plangebied voor ontwikkeling. Op deze locatie kan Tori Oso niet blijven. De tijdelijke bouw maakt dat er ook snel sprake is van overlast. Dit maakt het lastig om echt te kunnen bouwen aan een doorontwikkeling.

Er zijn diverse zachte (in beheer) en harde voorwaarden (in PvE) die moeten worden ingevuld voor een goede, nieuwe locatie die voldoet aan de wensen van de bezoekers en de bredere buurt.

Tori Oso staat erg open voor dubbelgebruik en het binnenhalen/betrekken van meer diverse doelgroepen in leeftijd en achtergrond. Maar de huidige ruimtes maken dubbelgebruik alleen overdag mogelijk.

Tori Oso heeft een horecavergunning en is vaak tot laat ('s nachts) open. Dat is voor een deel van de bezoekers een belangrijk onderdeel van het functioneren van deze voorziening. Maar ook een uitdaging bij het vinden van een nieuwe plek. Waarbij dit geen hinder voor andere doelgroepen, bezoekers of omwonenden veroorzaakt. Op dit moment is de karaoke tijdelijk stopgezet wegens geluidsoverlast.

VOORZIENINGEN

ALGEMENE AANDACHTSPUNTEN

Naast de aandachtspunten per voorziening komen er uit het visietraject en de gesprekken met de buurt een aantal algemene punten op programma (wat gebeurt er?), plek (waar gebeurt het?) en organisatie (hoe gebeurt het?) naar voren.

PROGRAMMA

- Er ligt een opgave in het **gericht programmeren en communiceren vanuit een duidelijke visie of identiteit voor een plek**. Bewoners waarderen de grote verscheidenheid aan voorzieningen en activiteiten aanbod. Tegelijkertijd geven zowel bewoners als organisaties aan dat er ook veel overlap is in activiteiten.

- Een **buurtgerichte communicatie** helpt bij het overzicht van voorzieningen en activiteiten in de buurt.. Zodat bewoners weten waar ze terecht kunnen en wat ze kunnen verwachten. Zo hebben bewoners overzicht in wat er is en wat zij kunnen verwachten en kunnen organisaties zich beter positioneren als organisatie en differentiëren in het aanbod. Met de komst van nieuwe bewoners wordt een duidelijke communicatie nog maar belangrijker.

- Er is een behoefte in **aanbod en laagdrempelige plek voor initiatieven buiten de reguliere uren om**. Voor initiatiefnemers of ondernemers die de weg kennen en belangstelling weten te creëren voor hun aanbod, is er vaak geschikte ruimte. Maar de behoefte ligt vaak bij hen die de weg niet kennen of minder flexibel zijn. (Buurt-)initiatieven waarbij meer aansluiting moet zijn op het ritme en de leefwereld van bewoners. Maak meer vrije ruimte, vanuit vertrouwen in en met de buurt.

- Er wordt belang gehecht aan de **structuur, rust en herkenbaarheid, voor bewoners met veel draaglast**. Voor het functioneren van deze plekken voor bezoekers is het belangrijk om verandering zorgvuldig en met aandacht te begeleiden.

- Er is veel waardering voor de bestaande **laagdrempelige creatieve, sociale en culturele activiteiten**. En er is behoefte aan meer **podiumfunctie en programma, waar cultuur en talentontwikkeling een plek hebben.**

- De huidige plekken voorzien niet in **toegankelijke werkplekken** voor ondernemende buurtbewoners. Hier is behoefte aanen het kan een kans zijn om juist de betrokkenheid, het ondernemerschap en die energie in de buurt te houden en voor de buurt te laten werken.

- Er is al langere tijd meer behoefte aan **(eigen) plekken en programmering voor jongeren, binnen en buiten**. Ook in dit traject wordt benadrukt door zowel (jonge) jongeren (leeftijd 12-17) als volwassenen (en ouders) dat er behoefte is aan een eigen veilige plek. Dat betekent niet dat het een apart gebouw moet zijn, maar wel een plek waar ruimte is voor eigen invulling, identiteit en sfeer. Jongeren willen graag zeggenschap, maar wel begeleid worden.

KRACHT IN SAMEN

Ook in de G-Buurt Noord is ruimte beperkt, waardoor **multifunctioneel en dubbelgebruik van gebouwen en ruimtes belangrijker wordt.** Multifunctioneel gebruik van ruimtes – waarbij verschillende activiteiten en organisaties dezelfde ruimtes op verschillende momenten gebruiken – draagt bij aan een diverser en kwalitatief beter aanbod. En het draagt bij aan de oplossing van ruimtegebrek in groeiende en veranderende buurten.

Deze behoefte aan multifunctioneel gebruik geldt voor veel voorzieningen in het stadsdeel, bijvoorbeeld ook voor onderwijslocaties die 's avonds gesloten zijn. Maar ook voor collectieve ruimtes in de omgeving. Om dit goed te faciliteren zijn **heldere kaders en voorwaarden vanuit de gemeente nodig, evenals investeringen in organisatie, beheer en huisvesting**.

Multifunctioneel gebruik vraagt om zorgvuldige afstemming, bouwen aan vertrouwen tussen organisaties, gebruikers en bewoners, goed beheer en duidelijke kaders en leefregels waar op nageleefd kan worden. Samenwerking tussen partners vraagt bovendien om nieuwe werkmethoden en flexibele organisatiemodellen, waarin samenwerking en multifunctioneel gebruik elkaar versterken en bijdragen aan een duurzame exploitatie en beheer.

Nieuwe samenwerking en multifunctioneel gebruik opent de deur naar innovatieve combinaties van functies die verder reiken dan traditionele voorzieningen, waardoor de G-Buurt Noord zich veerkrachtig en dynamisch kan blijven ontwikkelen.

VOORZIENINGEN

ALGEMENE AANDACHTSPUNTEN

- **Ouderen** in deze buurt geven aan ook meer behoefte te hebben aan plekken waar zij zich thuis voelen. Tegelijkertijd is de behoefte van deze doelgroep heel uiteenlopend. Binnen deze visie denken we in een deel van deze behoefte te voorzien: buurtgerichte horeca, kwalitatievere buitenruimte met plekken voor ontmoeting, meer podiumfunctie en evenementen. En tegelijkertijd door de huiskamerfuncties écht huiskamerfuncties te laten zijn, door de kleinschaligheid, beheer en eigenaarschap.

- Men is bang dat het **groen en de natuurlijke rustpunten** verdwijnen uit de buurt. Terwijl hier de hoogste waardering op wordt gegeven.

- Er is tevens behoefte aan **laagdrempelige buurthoreca, meer spelen, en ruimte voor**

PLEK

- Verbetering van de **veiligheid, netheid en toegankelijkheid van de buitenruimte** is belangrijk om ontmoetingen en sociale cohesie te bevorderen.

- De plekken kunnen beter met elkaar verbonden worden via **aantrekkelijke en geprogrammeerde routes**.

- Andere aandachtspunten voor de routes en buitenplekken zijn; **voldoende zitplekken** voor ontmoeting en ook voor mensen die slecht ter been zijn en vaker een rustpunt nodig hebben.

LAGEN VAN ONTMOETING

Lagen van ontmoeting zijn het gelaagde netwerk in een buurt waarin verschillende soorten contact en verbinding mogelijk zijn. Door deze verschillende lagen te herkennen en in te richten, wordt ontmoeting gestimuleerd en het sociale weefsel versterkt:

1. Spontane ontmoeting in de openbare ruimte
Open plekken zoals straten, pleinen en parken. Iedereen kan hier komen. Spontane ontmoeting kan gefaciliteerd worden door goed ontwerp. Bijvoorbeeld: groene binnentuin, markt en wandelroutes of de parkeerplaats.

2. Toegankelijke plekken voor laagdrempelig contact. Ruimtes zoals buurthuizen, cafés of schoolpleinen. Iedereen mag naar binnen, soms met een kleine drempel zoals openingstijden. Contact is altijd laagdrempelig. Bijvoorbeeld: Buurthuizen, cafés, het bankje op het plein, speelplekken.

3. Gedeelde plekken met eigenaarschap
Ruimtes die een groep samen beheert en activiteiten voor een vaste groep. Contact is gewenst en onderdeel van het gebruik. Hiermee kan je ook veiligheid en eigenaarschap creëren. Bijvoorbeeld: Gezamenlijke woonkamers, buurttuinen, en andere plekken of activiteiten voor een bepaalde doelgroep.

4. Ontmoeting in gedeelde functies
Bijvoorbeeld een gedeelde wasruimte, wachtkamer of fietsenstalling. Contact is meestal kort en praktisch.

VOORZIENINGEN

ALGEMENE AANDACHTSPUNTEN

PLEK

- **Veilige en toegankelijke routes** voor met name ouderen en jeugd. Zij moeten zich veilig voelen om vrij te bewegen en deel te nemen aan het sociale leven.

- Bewoners vinden het prettig als voorzieningen een **toegankelijke en open uitstraling** hebben. Niet alle voorzieningen zijn qua architectuur zo opgezet. Bij aanpassingen aan de huisvesting dient hierbij rekening te worden gehouden. Wat dit precies betekent kan per plek met bezoekers en de organisatie worden vastgesteld.

- Uit de gesprekken blijkt dat bewoners waarde hechten aan plekken als de Gliphoeve en Tori Oso, waar ontmoeting centraal staat. Door deze structuren te behouden en te verbinden, kan het **sociale weefsel versterk**t worden en ontstaat een gevoel van samenhorigheid. Ook biedt dat kansen om bewoners in aanraking te laten komen met andere voorzieningen

- **Fysieke beperkingen** zoals beperkte ruimte, maakt het moeilijk om alle gewenste functies te huisvesten en aan te passen aan strengere

ORGANISATIE

- Bewoners en organisaties vragen om voldoende ruimte voor **eigen initiatief en zeggenschap**, zodat zij zich écht eigenaar voelen van hun plek. Ze willen actief meedenken over de **indeling, beheer en de programmering** van bepaalde voorzieningen (huiskamer achtige functies). Dit bevordert betrokkenheid en zorgt ervoor dat voorzieningen aansluiten bij de leefwereld en behoefte.

- Het ontwikkelen van **stabiele en financieel gezonde businessmodellen** is cruciaal voor langdurige exploitatie en goed onderhoud van voorzieningen. Hierbij is het belangrijk om verschillende financieringsstromen te combineren en innovatieve samenwerkingen te verkennen, zodat de continuïteit van de voorzieningen gewaarborgd blijft, ook bij veranderende omstandigheden.

- **Beheer en financiering.** Tijdelijkheid en onzekerheid over financiering, zoals bij Tori Oso, belemmeren duurzame ontwikkeling en eigenaarschap. Het is belangrijk om een duidelijke routekaart te maken naar een groeimodel of een nieuwe fase.

- Uit het participatietraject blijkt dat de aanwezige mensen – gastheren en -vrouwen, de boeren en boerinnen en beheerders – een cruciale rol spelen in het succes van plekken. Hun betrokkenheid, kennis en warmte maken locaties vertrouwd en aantrekkelijk. Het is belangrijk om **deze mensen en rollen te ondersteunen, waarderen en waar mogelijk meer ruimte te geven**, want zij vormen het hart van de pekken.

DE VISIE IN SCHETS

VAN ONTWIKKELPRINCIPE NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

WAARDEN

&ONTWIKKELPRINCIPES

INTRO

Om de toekomst van de plekken voor de buurt vorm te geven, baseren we ons op de waarden - thuis, verbindend en kansrijk - en op de uitgangspunten. Deze vormen samen de ontwikkelprincipes. Het kader om keuzes en ontwikkelingen op te bouwen en aan te toetsen.

De ontwikkelprincipes komen voort uit de ontwerpsessies, gesprekken met de buurt en eerdere participatie en onderzoek in het visietraject.

THUIS

ONTWIKKELEN VANUIT DE BUURT

Een plek echt 'thuis' noemen betekent dat bewoners actief betrokken zijn bij hoe hun omgeving zich ontwikkelt. Door te bouwen vanuit en met de buurt versterken we bestaande netwerken en initiatieven, en vullen we aan waar behoefte is. Dit vraagt soms om lef en loslaten. Zo ontstaat een leefomgeving die vertrouwd, veilig en herkenbaar is — een plek waar mensen zich verbonden voelen en graag samenkomen.

Eigenaarschap bij de buurt. Bewoners krijgen meer zeggenschap en verantwoordelijkheid over hun plekken en voorzieningen.

Versterken van wat al goed werkt en aanvullen wat mist. De sterke onderdelen van plekken en programma worden zoveel als mogelijk behouden en versterkt met wat mist.

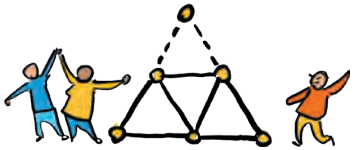

Voortbouwen op het sociale weefsel in de buurt. Versterken van het sociale weefsel door het behoud en versterken van bestaande netwerken en ontmoetingsplekken.

Trots op de historische en culturele verhaallijn. Het zichtbaar, herkenbaar en betekenisvol houden van de geschiedenis en identiteit van de buurt

WAARDEN

&ONTWIKKELPRINCIPES

KANSRIJK

BOUWEN AAN MORGEN

Een kansrijke buurt begint met een solide basis waarin voor bewoners de basis op orde is. Vanuit dat fundament creëren we ruimte voor (talent-)ontwikkeling, leren en persoonlijke groei. Het vraagt om samen bouwen met lef: durven vernieuwen en loslaten van oude gewoonten om nieuwe mogelijkheden te laten ontstaan. Zo bereiden we de buurt voor op morgen, met respect voor haar rijke geschiedenis en een open blik op de toekomst.

Duurzame business case voor toekomstbestendig beheer en exploitatie. Creëren van duurzame organisatie- en financieringsmodellen die innovatie en groei mogelijk maken.

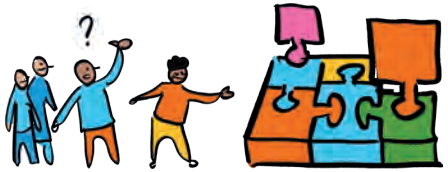

Ruimtelijke flexibiliteit. Ruimte wordt gecreëerd waarin verschillende functies en gebruikers naast elkaar kunnen bestaan zonder elkaar te verdringen. Dit vraagt om slimme indelingen, multifunctionele ruimtes en flexibele gebruiksregels, zodat voorzieningen zich kunnen aanpassen aan veranderende behoeften. Zo blijft de buurt leefbaar, dynamisch en inclusief voor iedereen.

Lef en loslaten. Om echt te kunnen meebewegen, is het nodig om met lef oude patronen los te laten. Alleen zo ontstaat ruimte voor nieuwe ideeën en initiatieven die aansluiten bij de veranderende behoeften van de buurt.

“Laten we nú al samenwerken met de partijen en ondernemers die er al zijn. Geen afwachtende houding, maar over de groepjesmentaliteit heen stappen, krachten bundelen en samen doen.”

Angela Benjamin

WAARDEN

&ONTWIKKELPRINCIPES

VERBINDEND

FACILITEREN VAN VERBINDING

Verbinding ontstaat waar mensen elkaar ontmoeten, in tijd en plaats. Het gaat om het creëren van ruimtes die uitnodigen tot contact, samenwerking en samen vieren. In een verbindende buurt zijn er plekken die verschillende generaties, culturen en achtergronden bij elkaar brengen. Zo bouwen we aan een netwerk van mensen en plekken die elkaar versterken en de sociale samenhang vergroten.

Samenwerking in plek en programma. Bevorderen van samenwerking en afstemming tussen bewoners, organisaties en gemeente om versnippering te voorkomen en het aanbod te versterken.

Verbindende ruimte. Ontwikkelen van een netwerk van plekken en functies die met elkaar in verbinding staan en elkaar aanvullen.

Lagen van ontmoeting. Bewust inzetten van verschillende lagen van ontmoeting, van openbare ruimte tot gedeelde en privéplekken, om zo verbinding op diverse niveaus mogelijk te maken.

“De routes door de buurt verbinden niet alleen plekken, maar ook mensen. Ze creëren informele ontmoeting waar bewoners elkaar spontaan tegen kunnen komen. Ook dat draagt bij aan je verbonden voelen met de buurt en prettig wonen en leven.”

Innet Dunnewind

BUURT IN VERBINDING

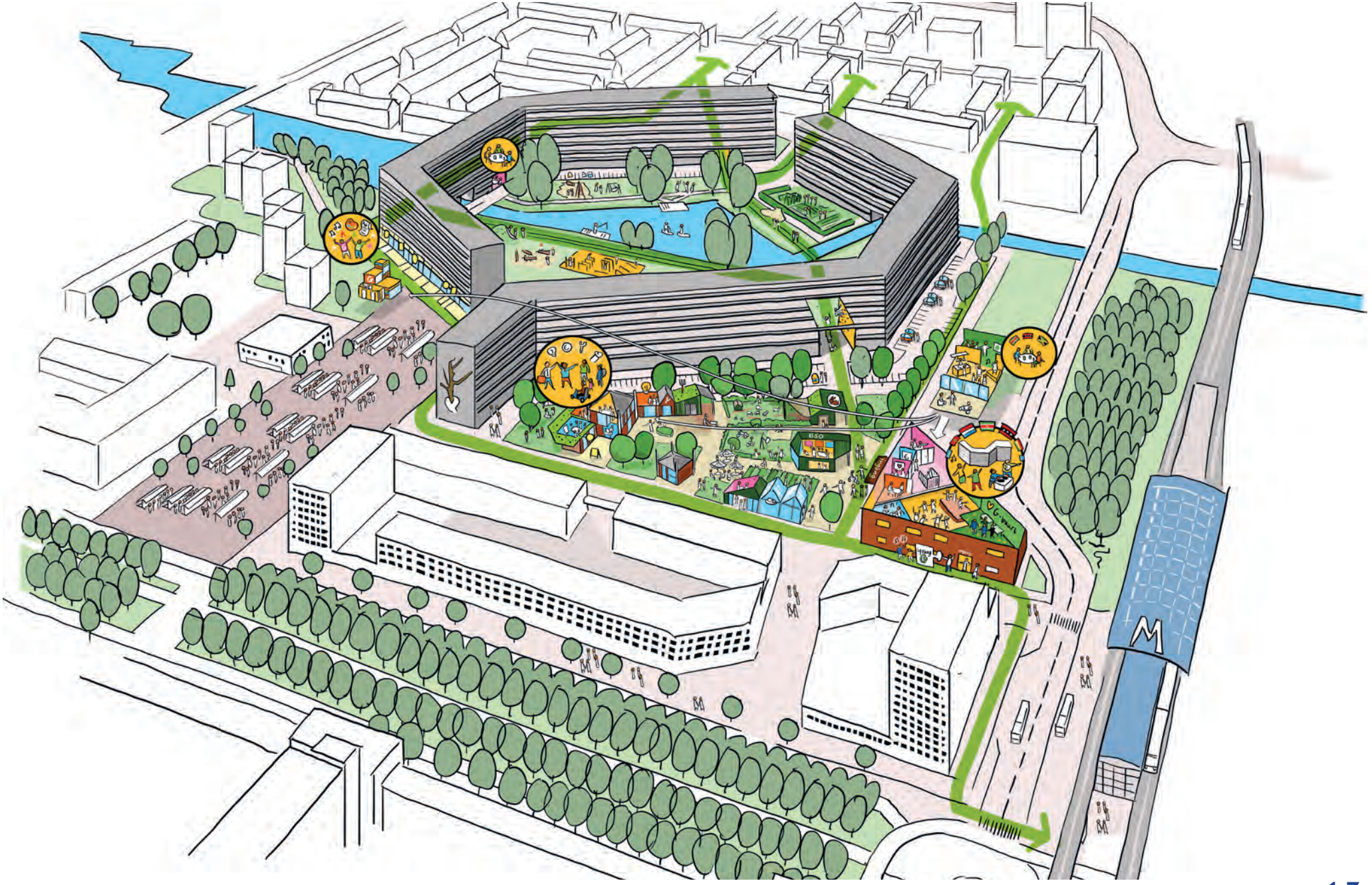

TOEKOMSTVISIE

DE SCHETS TOEGELICHT

TOELICHTING

De impressie (pag. 17) toont de mogelijke ontwikkelingen in de G-Buurt. De schets geeft een visuele samenvatting van hoe plekken en functies samen een netwerk vormen. Het maakt in vogelvlucht inzichtelijk waar de kansen liggen en vormt de basis voor verdere uitwerking en co-creatie. Op deze pagina's volgt een toelichting op de geschetste visie.

BUURTGERICHTE VERBINDING

In dit plan staat centraal hoe mensen zich door de buurt bewegen. Langs een logische en prettige looproute, het zogenaamde groene lint, worden verschillende maatschappelijke plekken met elkaar verbonden. Deze route loopt van de metro, via de bestaande buurten, door de binnentuinen, naar de nieuwe woningen en vormt als het ware de ruggengraat van de wijk.

Langs deze route liggen meerdere maatschappelijke voorzieningen als parels aan een ketting. Ze zijn met elkaar verbonden door een fijne openbare ruimte en een groene inrichting die uitnodigt tot wandelen en ontmoeten.

Niet alle functies komen op één plek samen; want niet alles past samen. En juist de verbinding tussen verschillende plekken maakt dit plan krachtig en leefbaar.

WIJKBEDRIJF DE GLIPHOEVE

Wij zien een toekomst voor de Gliphoeve als een levendig wijkbedrijf in het hart van G-Buurt Noord. Waar de sociale, circulaire, groene en educatieve functies versterkt worden. De Gliphoeve blijft een vertrouwde ontmoetingsplek voor jong en oud, waar rust en sociale verbinding hand in hand gaan. Met ruimte voor de buurt. Het programma, de inrichting en de bebouwing borduren voort op de historische verhaallijn, maar dan eigentijds, met een open en transparante invulling en uitstraling.

- De locatie blijft als een natuurlijk rustpunt te midden van de flats, met een open en uitnodigende uitstraling. De 'dorpsplein'-structuur wordt als uitgangspunt genomen, met duidelijke referenties naar de huidige bebouwing en functies, zoals de herkenbare hooischuur.
- Het centrale gebouw is vormgegeven als een bruisende hub waar mensen werkervaring opdoen, deelnemen aan workshops en samenwerken aan projecten. Deze activiteiten versterken niet alleen de boerderijfunctie, maar ook andere buurtplekken. Er zijn gedeelde werkplekken en zaaltjes met een open en uitnodigende uitstraling, wat bijdraagt aan een duurzame businesscase.
- Het hoofdgebouw heeft mogelijk twee ingangen: een 'boerderijkant' met praktische functies zoals laarzen, werkspullen en wasbak, en een andere kant voor de entree van werkplekken en zaaltjes, die met elkaar verbonden zijn.

WAT IS HET WIJKBEDRIJF?

Wijkbedrijven zijn lokale initiatieven die werken aan het verbeteren van buurten door werkgelegenheid en activiteiten te bieden die aansluiten bij de leefwereld van bewoners. Ze spelen een cruciale rol in het versterken van het sociale weefsel en bieden kansen aan mensen die anders moeilijk aan werk kunnen komen.

In de G-Buurt Noord sluit het concept van een wijkbedrijf perfect aan bij de Gliphoeve en de toekomstige ambities. Vanuit de Gliphoeve kunnen de verschillende functies worden samengebracht onder deze noemer - in een cooperatie, stichting of formele samenwerking. Dit biedt niet alleen werk en ontwikkeling, maar ook synergie en samenwerking. Met en vanuit lokaal ondernemerschap.

Samenwerking met sterke partners zoals Gemeente, Rochdale, Philadelphia en Orion en nieuwe partners is belangrijk voor zekerheid. De ontwikkeling vraagt gezamenlijke investeringen, een groeimodel met duidelijke mijlpalen. En een trekker die de organisaties kan begeleiden en uitbouwen, al dan niet ondersteund door gemeentelijke voorwaarden en fondsenwerving.

Deze aanpak biedt een kans om verschillende functies, financeringsstromen en initiatieven te bundelen en zo maatschappelijke waarde te creëren die direct bijdraagt aan een levendige en kansrijke G-Buurt Noord. **Een krachtige motor voor de buurt en haar bewoners**.

TOEKOMSTVISIE

DE SCHETS TOEGELICHT

- Er wordt gezocht naar manieren om kleine dieren (educatiedieren) te behouden, mogelijk door deze te combineren met een kleinschalige speel- en opvangfunctie. Denk hierbij aan een partnerschap met een opvangorganisatie.
- Er is een werkplaats aanwezig. Te huur of te reserveren voor de buurt. Hier kunnen initiatieven zoals het Repaircafé landen. Maar het is ook te gebruiken door lokale makers, voor creatieve workshops en te gebruiken voor het wijkbedrijf.
- De buurthoreca heeft een make-over gehad, met een open en zichtbaar terras. In groene sfeer. Mogelijk geintegreerd met een kas of een moestuin. Horeca met én voor de buurt.
- Ook het spelen is aangepast naar deze tijd en naar de groene uitstraling.
- Er is flexibele ruimte die mogelijkheid biedt voor toekomstige initiatieven of functies die aansluiten bij de behoeften van de buurt. Dit kan ook ruimte bieden voor versterkende sociale firma's die aansluiten bij het wijkbedrijf.

Het is interessant om te kiezen voor een organisatievorm waarin verschillende ondernemingen of initiatieven samenwerken binnen een coöperatie of stichting voor het gehele terrein. Of via een overkoepelende sociale organisatie die onderverhuurt. Zo kan de Gliphoeve meebewegen met veranderingen in de wijk, ruimte blijven bieden voor nieuwe initiatieven. En het geeft meer flexibiliteit in de businesscase en programmatische invulling. Voor een toekomstbestendige Gliphoeve, waar leren, werken, ontmoeten en zorgen samenkomen en bijdragen aan een sterke, verbonden en kansrijke buurt.

GEMEENSCHAPSHUIS TORI OSO

Het uitgangspunt is het borgen en de verdere ontwikkeling en verbreding van de functie van Tori Oso, vanuit samenwerking met de buurtpartijen en met aandacht voor een toekomstbestendige plek en financiering.

Tori Oso staat erg open voor verdere samenwerking en kan onderdeel zijn van een groter gebouw of plek, mits daarbij wordt voldaan aan de volgende uitgangspunten:

- Het Programma van Eisen (PvE) richt zich op een open, huiskamerachtige ruimte, verbonden met een bar of pantry, die ruimte biedt voor buurtbijeenkomsten en gezelligheid. Een buitenruimte en de locatie moet toegang bieden tot of nabijheid hebben van andere zalen voor workshops, educatie en voorlichting. Voorzieningen zoals toiletten en opslag. Bouwkundige- en locatiekeuzes moeten mogelijke overlast beperken.
- Tori Oso beschikt momenteel over een alcoholvergunning. Bij een mogelijke samenwerking of verhuizing is het belangrijk om te onderzoeken wat dit betekent voor een nieuwe locatie, de verschillende doelgroepen, en het gezamenlijk gebruiken van plekken.

"Een plek als Tori Oso is meer dan een gebouw, het is een thuis dat mensen zelf hebben opgebouwd, waarin veiligheid, verbondenheid en vertrouwen vanzelf groeien. Voor wie al zoveel moet dragen, is het niet vanzelfsprekend om telkens opnieuw zo'n thuis te kunnen maken. Als verandering onvermijdelijk is, vraagt dat tijd, ruimte en begeleiding om samen opnieuw dat gevoel van thuis te laten ontstaan."

Carmen Rampersad

TOEKOMSTVISIE

DE SCHETS TOEGELICHT

Voor de nieuwe locatie zien we binnen de buurt verschillende zoekgebieden:

- Een aanbouw of bijgebouw bij NoLIMIT aan de kant van Tori Oso, met mogelijk een eigen entree, foyer (met bar en dergelijken) en buitenruimte. De mogelijkheid om dan gebruik te maken van meer zalen en ruimtes om andere activiteiten te faciliteren en aan te bieden voor deze doelgroep maakt het interessant. Door de eigen entree/ foyer en buitenruimte kan je wel de eigen identiteit waarborgen. En kunnen er makkelijker gescheiden afspraken worden gemaakt over beheer of sociale afspraken.
- Een samenwerking binnen Wijkbedrijf de Gliphoeve. Mogelijk is een van de ruimtes op het terrein van de Gliphoeve passend voor de functie van Tori Oso. Ook hier zou je dan in activiteiten doorschuiven naar het hoofdgebouw van Gliphoeve of NoLIMIT met andere zalen en ruimtes. Het moet onderzocht worden of er voldoende ruimte is op het terrein om plek te bieden aan deze functie binnen de ambities voor de Gliphoeve, mét de voorwaarden die er zijn om een 'eigen plek' te creëëren voor Tori Oso. Hier kan een slim ontwerp en oriëntatie op een samenwerking het verschil in maken. Bijvoorbeeld door vanuit het leerwerkbedrijf nu ook al met Tori Oso samen te werken.
- Een samenwerking met andere buurtinitiatieven bij de Vrijplaats op het Annie Romeinplein. Dit start met verkenning van samenwerking tussen de partijen, de risico's en kansen in beeld brengen, en meer helderheid over de mogelijkheden en de financiering voor de Vrijplaats. Om vervolgens te bepalen of dit qua planning aansluit.

Buiten de G Buurt Noord, maar wel in de omgeving, zijn mogelijk ook geschikte locaties. Deze plekken zijn nog niet in beeld gebracht.

BUURT & CULTUURHUIS

Wij zien NoLIMIT als Buurt & Cultuurhuis, met een ruimere openstelling, meer nadruk op cultuur met een uitgebreider cultureel programma en meer ruimte voor lokale partnerschappen. Zonder de inclusiviteit en buurtfunctie te verliezen en deze mogelijk juist te versterken. Deze ontwikkeling is een proces dat tijd vergt en vraagt om heldere kaders vanuit de gemeente, een groeimodel met duidelijke mijlpalen en nauwe samenwerking tussen de Gemeente, Pbazo en andere partners.

Een Buurt & Cultuurhuis. Niet vanuit nostalgie naar het verleden. Maar in een vorm die past bij de (veranderende) vraag in de omgeving en bij de huidige situatie. Toekomstbestendig en in afstemming met andere ontwikkelingen in Zuidoost. In het Buurt & Cultuurhuis versterken cultuur- en sociaal-maatschappelijke programma's en partners elkaar, wat zorgt voor synergie en kruisbestuiving. Een levendige plek die verschillende doelgroepen aantrekt en uitnodigt tot ontmoeting en talentontwikkeling.

NoLIMIT wordt gewaardeerd om haar inclusiviteit: veel verschillende mensen komen hier, doen hun ding en voelen zich goed. Dit wordt als

STADSDEELBREDE ONTWIKKELINGEN

De voorzieningen in de G-Buurt Noord zijn onlosmakelijk verbonden met de bredere ontwikkelingen in het stadsdeel. Dit geldt met name voor de buurtoverstijgende functies zoals kunst en cultuur, jongerencentrum, gemeenschapshuis, en ook voor een kinderboerderij.

Daarom moeten keuzes en afwegingen op stadsdeel- en stadsniveau integraal worden meegenomen in de verdere ontwikkeling van deze voorzieningen.

Zodat ze aansluiten bij de behoeften van zowel de buurt als het grotere stedelijke geheel.

TOEKOMSTVISIE

DE SCHETS TOEGELICHT

bijzonder ervaren. De kracht is dat het niet voor één doelgroep, interesse of functie is. Dit is een belangrijke basis voor verdere ontwikkeling.

Partijen als het Buurtteam en WPI die nu in het Empower Centrum zitten zouden na afronding van de renovaties ook vanuit NoLIMIT kunnen werken. Op andere locaties werkt het goed om de functie van het Buurtteam juist te verbinden aan plekken waar meer partijen zitten. Zodat functies elkaar versterken en bewoners in aanraking komen met verschillend aanbod. Meer cultureel programma kan tot stand komen vanuit partnerschap met een of meerdere vaste culturele partners of door programma facilitatie van Pbazo.

Ruimere openingstijden vraagt om meer inzet op beheer en exploitatie. En mogelijk zijn er aanpassingen aan het gebouw nodig, zoals meerdere entrees, een extra podium, een slimme routing, of de mogelijkheid om delen van het gebouw af te sluiten. Ook vraagt het om duidelijke afspraken over het gebruik en de samenwerking.

Er zit een spanning achter deze ontwikkeling die benoemd moet worden. NoLIMIT is nu een goedlopende voorziening die Pbazo met veel betrokkenheid en ook oog voor verandering in behoefte programmeert en facliteert. De verwevenheid van NoLIMIT in de huidige organisatie en bedrijfsvoering van Pbazo en de andere buurthuizen in Zuidoost maakt tevens dat hier niet zomaar in gewijzigd kan worden. Tevens is hiervoor opdracht gegeven op basis van Sociale Basis loopt tot 2030.

Hier is Pbazo een van de partners in de kernalliantie. Die de nieuwe opgave voor de Sociale Basis mede vormgeven.

Ook spelen er bij andere gebouwen die Pbazo in beheer heeft veel ontwikkelingen. Voor Pbazo is het niet gewenst dat er nu grote veranderingen t.a.v. NoLIMIT gaan spelen. Het is belangrijk om dit signaal serieus te nemen. En in de aanpak en tijdsplanning met deze context rekening te houden. Door bijvoorbeeld tot 2030 geen grote veranderingen in te plannen en de komende periode de thema's huisvesting, financien, programma en organisatie zorgvuldig uit te werken.

VRIJPLAATS

De vrijplaats op het Annie Romeinplein is een plek, van en voor de buurt, waar bewoners, ondernemers en bezoekers ideeën delen, initiatieven ontplooien en aan de gemeenschap te bouwen. Waar ruimte is voor experiment en culturele expressie, die tegelijkertijd uitnodigt tot ontmoeting en ontspanning. Een kans die wordt genoemd in de plannen is om dit in samenwerking met de marktkooplui in te richten en bijvoorbeeld ook voor hen toegankelijke toiletten te bieden, waardoor de plek ook functioneel en gastvrij is. Daar is al draagvlak voor gevonden.

Formeel valt het Annie Romeinplein niet binnen de kaders van deze visie. Maar vanwege de directe relatie met de andere voorzieningen benoemen we deze wel graag. Het is als parel aan de ketting een belangrijk element is voor de verbinding in de buurt. Tevens zijn er al vergevorderde plannen gemaakt door initiatiefnemers van Buurtplatform G-United en partners. Deze zijn bekend bij de Gemeente. De eerste stap vanuit de gemeente om op het plein evenementen toe te staan, waardoor er makkelijker activiteiten georganiseerd kunnen worden. Daar kunnen de initiatiefnemers al mee starten.

Deze plek biedt niet alleen een fysieke ruimte, maar ook een platform voor sociale verbinding, gemeenschap en creatieve samenwerking in de G-Buurt als geheel.

TOEKOMSTVISIE

DE SCHETS TOEGELICHT

EMPOWERMENT CENTRUM

Op termijn, wanneer de renovaties van de Geldershoofd en Gravestein zijn afgerond, kunnen sociale partners zoals het Buurtteam, WPI en WijkActieTeam hun activiteiten verplaatsen naar NoLIMIT Dit kan leiden tot nog meer integrale samenwerking en een herkenbare centrale plek voor sociale ondersteuning binnen de buurt.

HUISKAMER G&G

Het bewoners gedeelte van het Empowerment Centrum is beschikbaar als buurtkamer, met een huiskamer en collectieve plek voor de bewoners van de flats. Juist vanwege de veranderende samenstelling van de flats is zo'n verbindende plek van belang. Deze ruimte kan worden ingedeeld en ingericht in samenspraak met bewoners. Ook heeft Rochdale aangegeven nog te onderzoeken hoe ze een vorm van community ontwikkeling kunnen faciliteren. Deze plek kan daar de uitvalsbasis voor zijn.

Tot die tijd is het de kans om de ruimte zoveel mogelijk te laten beheren en gebruiken vanuit en door bewoners.. Met vertrouwen, en delen van verantwoordelijkheden. Maar ook met mogelijkheid voor dubbelgebruik voor buurtpartijen als het niet gebruikt wordt. Lef en loslaten, probeer het uit en stuur bij waar nodig. Mogelijk kunnen de gastvrouw en de programmacommissie ook een rol in spelen.

JONGEREN

Het ontwikkelen van een ruimte voor jongeren vraagt om een programmering en aanpak die gebaseerd is op community based werken, waarin jongeren actief meedenken en meebeslissen over wat zij nodig hebben en wat hen aanspreekt. Het gaat niet per se om een nieuwe plek; ook een ander aanbod of aanpassingen binnen bestaande locaties kunnen goed aansluiten bij de (diverse) behoeften van jongeren.

Het is essentieel dat jongeren zeggenschap hebben over hoe deze plek of het aanbod eruitziet en functioneert, maar het is belangrijk dat zij begeleid worden bij dit proces. Binnen de buurt en het bredere stadsdeel zijn diverse organisaties actief die jongeren tussen 12 en 26 jaar ondersteunen met sport-, cultuur- en sociale activiteiten. Om goed inzicht te krijgen in de behoeften van jongeren en de haalbaarheid van hun wensen, is het waardevol om bij deze bestaande organisaties en netwerken te starten.

Een concrete suggestie is om via een serie evenementen in de bestaande locaties te onderzoeken wat aansluit bij de wensen van deze jongeren. Om toe te werken naar een plan en programma van eisen waarmee beter aansluitend programma of een fysieke ruimte kan worden ingericht. Deze kan worden meegenomen in de verschillende locatieontwikkelingen.

SAMENWERKING

Op de korte termijn kan er vanuit samenwerking al veel gedaan worden vanuit partijen zelf. Denk hierbij aan: .

- **Organiseer je experimenteerruimte in gedeeld ruimtegebruik.** Bepaal hiervoor welke experimenteerruimte je hebt als organisatie voor dubbelgebruik en/of wat er voor nodig is om deze te creëren. Gaat het dan om oplossingen voor (sleutel)beheer, communicatie, vertrouwen, personele inzet of middelen? Ga dit gesprek met elkaar (ook de gemeente) aan en kijk waar je samen uitkomt.

- **Optimaliseer ruimtegebruik:** Werk samen aan een kalender zodat partijen efficiënt ruimtes kunnen delen. Maak afspraken over flexibele en gedeelde inzet van ruimtes, met duidelijke gebruiksafspraken om conflicten te voorkomen. Evalueer op vaste momenten om bij te sturen.

- **Programmaversterking.** Kom eens per kwartaal met de organisaties bij elkaar. Deel en stem je programma op elkaar af waar past. Zodat dat activiteiten en voorzieningen elkaar versterken en niet concurreren. Maak gebruik van elkaars expertise om een breed en divers aanbod aan te bieden dat aansluit bij verschillende doelgroepen (jongeren, ouderen, culturele groepen, kwetsbare bewoners).

"Als we samenwerken, is het voor mij als actieve bewoner belangrijk dat iedereen, bewoners en organisaties, zich houdt aan de belofte: we doen wat we zeggen en we zeggen wat we doen."

Rachel Sandvliet

Gebruik dit ook voor de verdere positionering en ontwikkeling van een duidelijke visie en identiteit. Organiseer samen een programma rond een thema, kalendermoment of een externe aanleiding met de verschillende organisaties en op de verschillende plekken.

- **Communicatie en positionering.** Gebruik een gezamenlijke programmering rondom een thema of kalendermoment als aanleiding om te experimenteren met een gedeelde communicatie. Mogelijk een vorm, slogan of beeldtaal (G) die buurtgericht is en de positionering van de verschillende plekken versterkt. Stem de communicatie op elkaar af om een coherent en consistent verhaal te vertellen. Dit vergroot de impact en voorkomt verwarring. Of verzin creatieve manieren zoals lokale reporters, een programmakrant of buurtagenda bij de verschillende locaties, op de markt en bij de metro.

- **Wederkerigheid. Benut elkaars kracht en expertise.** Elke organisatie heeft andere expertise of inzet die van waarde is voor de samenwerking. Bijvoorbeeld op het gebied van vrijwilligers werven, expertise op doelgroepen, leerwerkplekken begeleiden, een goede beheersstructuur, bedrijfsvoering, de sterke sociale veiligheid, programmacommissie met bewoners of juist de flexibiliteit en de laagdrempeligheid die een organisatie kenmerkt. En benut de waarde van een goed georganiseerd buurtplatform zoals G-buurt United.

ROUTEKAART

MIJLPALEN BENOEMD IN ONTWERPSESSIE JUNI '25

GEMEENTE

Visie afgerond

Een haalbaarheidsonderzoek om de haalbaarheid, aanpak en planning. voor de verschillende richtingen in de visie mee te nemen. Deze start in september en moet rond de jaarwisseling afgerond zijn.

Inzet incidentele middelen helder.

JULI — SEPTEMBER — DECEMBER

GLIPHOEVE

Notitie toekomstvisie bestuurlijk

Haalbaarheid en aanpak ontwikkelen op:
- Openbare ruimte en huisvesting, Financiering, Organisatiemodel, Juridisch (- planologisch), Intentie tot samenwerking met andere partners, en planning.
- Betrekken diverse gemeentelijke domeinen (EZ, WPI, BSR, Programma Kinderboerderijen)

Intentieovereenkomst

TORI OSO

Evaluatie Tori Oso afgerond

Verkenning scenario's huisvesting en financiering - toewerken naar duurzame oplossing.

Besluit middelen voor Community Based Initiatieven. Ook tbv. Tori Oso.

Financieel helderheid **2026**

EMPOWER CENTRUM

Met de partijen uit het Empower Centrum bespreken uitkomsten visie en perspectief. Meenemen in haalbaarheidsonderzoek en planning.

NOLIMIT

Bespreken visie

Heldere afspraken over termijn, kaders en inhoud haalbaarheidsonderzoek maken met Pbazo en gemeentelijke afdelingen. Binnen die kaders haalbaarheidsonderzoek uitvoeren.

ANDERS

Buurtplatform G-United actieve sparringpartner in communicatie, samenwerking en uitvoering. Samenwerking met activiteiten op Annie Romeinplein.

Ruimte voor jongeren binnen en buiten: Kaders vaststellen en plan maken voor aanpak en participatie. Afstemmen en toetsen met buurtpartners en organisaties die met en voor jongeren werken.

Acties en samenwerking op de korte temijn met de betrokken partijen.

ROUTEKAART

MIJLPALEN BENOEMD IN ONTWERPSESSIE JUNI '25

GEMEENTE

maart '26 Gemeente-raads-verkiezingen

Voorzieningen: Plan-ning en procedures, juridisch en ruim-telijk

2026 2027 2028 2029 2030 2035

GLIPHOEVE

juni '26 Exploitatie vergun-ning loopt

2024-2028 Einde ter-mijn beleids-plan

TORI OSO

2025-2027. Periode om te laten zien 'wie we zijn en wat we kunnen'. Kracht bijzetten bij de toezegging voor Tori Oso.

Eind '27. Verloopt de omgevings vergunning.

EMPOWER CENTRUM

'32 Einde huurover-eenkomst

NOLIMT

Medio '26. E-Buurt Oost opgeleverd.

'27. Start renovatie G&G flats - t/m 2030.. Bij oplevering delen renovatie ook opleveren delen BOG ruimtes.

ANDERS

'25-'30 - Einde subsidieperiode Sociale Basis

BIJLAGEN

Participatieverslag ‘Plekken in de buurt’ G buurt Noord, juni 2025
Notitie Toekomstvisie ‘Boerderij Gliphoeve’, juni 2025

BRONNEN

Deze visie is gebaseerd op diverse bronnen waaronder: factsheets, cijfers en onderzoeksrapportages van de Gemeente Amsterdam via onderzoek.amsterdam.nl; Ontwikkelstrategie EG Buurt Noord; Gebiedsopgaven Bijlmer Oost; Gebiedsgerichte sociale opgaven 2025–2030; Plan van aanpak van De G&G Brigade; ‘Er is een tekort aan alles’ van Marjo van Schaik; Buurtverbeterplan van Buurtplatform G-United; Beleidsplan Kinderboerderij Gliphoeve 2024–2028; Documentatie rond het Masterplan Zuidoost; publicaties van Arcam, Pbazo en Stichting ’45; diverse nieuwsberichten over voorzieningen in de G-Buurt Noord; Daarnaast zijn inzichten uit participatierapporten, expertessies en aanvullende stedelijke onderzoeken meegenomen.

COLOFON

Tekst: Bureau de Hamvraag
Beeld: Bureau de Hamvraag en Gemeente Amsterdam
Vormgeving: Bureau de Hamvraag
Portretten: Rossel Chaslie
Illustraties Visie: Ronald van Dijk

Met dank aan: *Bewonersplatform G-Buurt United, Gemeente Amsterdam, Kinderboerderij De Gliphoeve, Stichting Leerwerkwijs, NoLIMIT en Pbazo, Empowerment Centrum, Rochdale, Buurtteam en bewonerscommissies, Tori Oso, Stichting '45, We are on the move, Carmen Rampersad, Angela Benjamin, Inet Dunnewind, Rachel Sandvliet en andere gesproken en betrokken sleutelfiguren en initiatiefnemers en de bewoners.*

© juni 2025

